

Tárgytematika / Course Description Repertoárismeret III.

MKNB_ZHTM004

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Kalló Zsolt

Félév / Semester: 2023/24/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgató tegyen szert széleskörű tájékozottságra hangszerre kiterjedt irodalmában. Igazodjon el a stílusok, szerzők, műfajok, továbbá az előadói irányzatok és a nagy előadóegyéniségek terén. Ismerje meg a főtárgy órán nem szereplő, ritkán játszott, de értékes zeneműveket. Ismereteit a folyamatosan rendszerező szemlélet hassa át. Játsszon át hangszerén önálló munkával nagyobb mennyiségű repertoárt, hallgassa meg az elérhető felvételeken hangszerre nagy előadóit. Hasonlítsa össze az adott mű többféle előadását. Az anyag feldolgozásának kézenfekvő módja a kronologikus rend.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Hegedű:

A barokk hegedűirodalom:

1. Szólóhegedűre írt darabok (pl: szólószonáták); 2. Kamaradarabok (duók, triószonáták, stb.)
3. veresnyművek, concerto grossók; 4. egyéb zenekari művek

Mélyhegedű:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA: 1-4.hét J.S.Bach:VI. Brandenburgi verseny tételei.

Gordonka:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA: Klasszikus stílusú zenekari szólam részletek:

- W.A. Mozart: C dúr szimfónia „Jupiter”
- W.A. Mozart: g moll szimfónia
- W.A. Mozart: A varázsfuvola- nyitány
- Beethoven: IX. szimfónia (d moll)

-Beethoven:VII. szimfónia (Á dúr)

Gordon:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA:

Klasszikus stílusú zenekari szólam részletek: (szimfóniák)

-W.A. Mozart: C dúr szimfónia „Jupiter”

-W.A. Mozart: g moll szimfónia

-Beethoven: IX. szimfónia (d moll)

-Beethoven:VII. szimfónia (Á dúr)

Fuvola:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA: I.a) A fuvolairodalom kezdetei a barokk korszakban

Francia zene: Hotteterre, Boismortier, Blavet szvitjei és szonátái (lapról olvasva, meghallgatva); Rameau koncertjei (CD-ről), Német zene: Händel, Telemann, Pepusch, Bach művei (részben különböző előadóktól meghallgatva, összehasonlítva); olasz zene: Vivaldi fuvola- és pikolóversenyek; barokk díszítés tárgyalása; barokk művek átírása fuvolára

I.b) A rokokó, későbarokk és Strum und Drang korszak

A berlini stílus (Empfindsamer Stil) szerzői: Quantz, C. P. E. Bach, W. F. Bach, Benda, Agricola, Krebs stb művei. A rövid, improvizált kadencia ismérvei.

Klarinét: Mozart (g-moll és Esz-dur) valamint Beethoven összes szimfóniáinak klarinét szólamának megismerése, áttanulmányozása, különös hangsúlyt fektetve a klarinétszólók elsajátítására.

Oboa:

a nádfaragás alapjai

- a helyes légzés és szájtartás elsajátítása

- a hangszerjáték alapvető technikájának rögzítése

- egyenletes játék

- állóképesség felépítése

- skálázás minden dúrban és mollban a hangszer teljes hangterjedelmében (kis b-től g^{'''}-ig)

- etűdök: Mille 10 és 15

- darabok: C. Ph. E Bach: g-moll szonáta, Vivaldi: a-moll oboaverseny, Telemann: 12 Fantázia, Nielsen: 2 darab, Schumann: 3 Románc, Britten: Metamorfózisok

Fagott:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA: B.de Selma: Fantasia

A.Vivaldi: F.dur fg. verseny F. VIII. No. 20. a-moll fg. Verseny RV 497

e-moll fg. verseny RV 484,

G-dur fg. verseny RV 493

G.Ph.Telemann: F-moll szonáta

Bertoli: Sonata

Boismortier: d-moll Szonáta

Trombita:

1. Trombita (és elődei) a katonaság szolgálatában. Alta capella – a tolótrombita. 2.
- Trombitazene a későreneszánsz és korabarrokk korban: Bendinelli, Fantini. 3.
- Velencei iskola (Gabrieli) a cink és a cornett. Korhű és modern hangszeres előadás. 4.
- Rézvívós hangszerek Monteverdi operáiban és oratórikus műveiben: Orfeo, Vespro, Il combattimento di Tancredi e Clorinda. 5.
- Gyakorlati ismeretek: Reneszánsz trombitaegyüttesek. Harci jelek. Monteverdi: Toccata. (létszámtól függő) 6.
- Barokk szonáták: Fantini, Viviani, Corelli, Baldassari, Bononcini, Cazzati, Torelli, Legrenzi, Albinoni. 7. Barokk trombitajáték az olasz operákban, kantátákban: Stradella (Genova), Alessandro Scarlatti (Nápoly). 8. A trombita Vivaldi hangszeres és oratórikus műveiben. 9. Itáliai zene hatása a bécsi udvarban a XVII-XVIII. sz. folyamán: (Schmelzer lovasbalettjei, Fux operái). 10. Itáliai mesterek a bécsi udvarban a XVIII. sz. folyamán (Caldara, Predieri). Szoprán –trombita kettősök. 11. Az angol reneszánsz és korabarrokk udvari zenekultúra: Holborne, Locke. 12. Elméleti és gyakorlati óra: A német városi zenekultúra: Lipcse - Pezel toronyzenéi, szonátái. 13. A trombita Purcell oratórikus és instrumentális műveiben. 14. Gyakorlati ismeretek: Altemburg és Biber, trombitaegyüttese, szonátái (létszámtól függően); Purcell művek néhány exponált részlete

Harsona:

A harsonán különböző zenekari állások, egészen szélsőséges módon veszik igénybe a játékos képességeit. Bizonyos harsonaszólók eljátszásához kiemelkedő fizikum, és hangszertechnikai felkészültség szükséges. Ezért a gyakorlatban, a maximálisan személyre szabott terv megkerülhetetlen. A fejlődés tempója nagyon szélsőséges lehet, bár néhány hét alatt is megtanulható a legtöbb zenekari anyag, mégis a gyakorlat az, hogy évek munkája az alap modjuk húsz legfontosabb "zenekariállás" elsajátítása.

Ezért, az alap koncepció lehet az, hogy évről- évre magasabb szintre kell emelni mind a 20 zenekariállást. Praktikusán félévente tíz-tíz, aztán egy év múlva előlről.

a, repertoáranyag elsajátítása

-fizikai teherbírás "állóképesség" fejlesztése

-a rövidtávú (sokszor néhány másodpercig tartó) koncentráció fejlesztése

-hangszertechnikai kihívások megoldása

b, szólamkörnyezet ismerete

-hangszercsoportok szerinti együtt gyakorlás

-intonációs gyakorlatok (jellegadó intonáció)

-zenei környezet (zenekari hangzás) ismerete

-funkciós gyakorlatok

-zenei kifejezés megvalósítása, stílus ismeretének birtokában

-helyes tempó és artikuláció megválasztása

c, próbajátékra való felkészülés

-repertoár mindennapi gyakorlása

-saját határaink (mentális ill. fizikális) ismerete

-a zenekarban szükséges szélsőséges dinamikai elsajátítása

-a zenekari játéknál előforduló szélsőséges artikuláció begyakorlása

Kürt:

- BA és OMA, Levelezős zenetanár MA:
- 1.hét - a hangszerjáték kezdete – alapfokú hangszeriskolák
 - 2.hét - funkcionális alapgyakorlatok (skálák, felhangyakorlatok, kantilénák)
 - 3.hét - átiratok az alapfokú hangszerjátékhoz (zenei szemelvények)
 - 4.hét - beilleszkedés egy másik hangszerhez (kamarazene)
 - 5.hét - Kinderkonzert, Schüler-Konzert
 - 6.hét - eredeti művek, versenyművek tételei, önálló kadenciaírás
 - 7.hét - stílusismeret, tradíciók az előadó művészetben
 - 8.hét - a natúrkürtre írt szóló művek
 - 9.hét - a billentyűs kürtre írt szóló művek
 - 10.hét - a kettős versenyművek, négykürtös versenyművek
 - 11.hét - a kamaraművek, melyben szólistikus szerepet kap a kürt
 - 12.hét - egyéb kamaradarabok
 - 13.hét - átiratok, hangszerelések, hangszeresítés
 - 14.hét - konzultáció, felkészülés és vizsgafeladatok kiosztása

Tuba:

- Elméleti ismeretek: zenehallgatás
Szimfonikus irodalom elsajátítása:
R. Wagner: Eine Faust – Ouverture
R. Wagner: Der fliegende Holländer
R. Wagner: Tannhäuser
Hector Berlioz: Fantasztikus szimfónia
Hector Berlioz: Rómeó és Júlia
Bruckner: 4. szimfónia (Esz – dúr)
R. Strauss: Tod und Verklärung
R. Strauss: Till Eulenspiegel
G. Verdi: Falstaff
G. Verdi: Aida

Ütőhangszerek:

- a) dallamhangszer: A.Berg „Lulu”, I.Stravinskij: „Carnevale”, „Danse Russe”, „Les Noces”, „L’Oiseau de Feu”.
 - b) üstdob: Bartók B.: „Zene...”, „Concerto IV.”, „Hegedűverseny II.”, „4 zenekari darab”.
 - c) kisdob: Bartók B.: „Concerto II.”, „Csodálatos Mandarin”, A.Berg: „Wozzek”.
 - d) cintányér: Bartók B.: „Szonáta”, „4 zenekari darab”, P.Csajkovszkij: „Romeo...”
- + blattolás.

Zongora:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA:

A zongorairodalom feltérképezése tényközlő és gyakorlati úton (lemezhallgatás, lapróljáték) egyaránt történik.

Az adatszerű ismeretek közlését állandóan összehasonlító és rendszerező szemléletnek kell áthatnia. A feldolgozás kézenfekvő módja a kronologikus rend.

A 4 félév célszerű beosztása:

1. tanegység: kb. Mozart haláláig (így a csembaló-, klavikord- és fortepiano irodalom – ill. utóbbi nagy része

Orgona:

A félév során elvégzendő és a vizsgán játszandó anyag:

- Frescobaldi egy miséje a „Fiori musicali” kötetből
- egy francia barokk szvit
- egy Bach prelúdium és fuga
- egy Bach korál a „18. Lipcei korál” gyűjteményből
- egy tétel Bach triószonátái közül
- egy mű C. Franck darabjai közül

Gitár:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA: Angol reneszánsz lantművészet, és mesterei.

Olasz reneszánsz lantművészet, és mesterei.

Közép-európai, és magyar reneszánsz lantmesterek.

A spanyol reneszánsz vihuela mesterei.

Eredeti lantzenék, és átíratok a reneszánszban.

Kórusművek átíratokai.

Kamarazene a ren. lantzenében

Magánének:

BA és OMA, Levelezős zenetanár MA: Vaccai, Concone és Lüdgen metodikai énekgyakorlatai

2. Parisotti album I., II., III.

3. Barokk szerzők művei

4. Bartók és Kodály népdalfeldolgozásai

Vizsgakövetelmény

4 különböző stílusú dal a fél éves anyagból

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Órai részvétel a TVSZ-ben meghatározott feltételek szerint.

Számonkérés: a szaktanár által, a félév elején meghatározott feladatok időben történő elvégzése, és annak ellenőrzése. Ötfokozatú gyakorlati jegy.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

hangszerspecifikus etűdök
a legfontosabb zenetörténeti stílusokból előadási darabok, szonáták és versenyművek
speciális notációjú vagy technikát igénylő 20-21. századi kortárs művek

Ajánlott irodalom:

hangszerspecifikus etűdök
a legfontosabb zenetörténeti stílusokból előadási darabok, szonáták és versenyművek
speciális notációjú vagy technikát igénylő 20-21. századi kortárs művek

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL